

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. rugsėjo 20 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Sigitos Rudėnaitės (kolegijos pirmininkė), Egidijos Tamošiūnienės ir Gedimino Sagačio, susipažinusi su 2023 m. rugpjūčio 29 d. paduotu ieškovų R. B. ir A. G. kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjos 2023 m. birželio 29 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė:

Ieškovai R. B. ir A. G. padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjos 2023 m. birželio 29 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje dėl ieškovų R. B. ir A. G. bei atsakovų G. R. ir S. R. sudarytos taikos sutarties patvirtinimo civilinėje byloje pagal ieškovų R. B. ir A. G. ieškinį atsakovams G. R. ir S. R. dėl sutarties nutraukimo ir restitucijos taikymo, trečiasis asmuo Lietuvos Respublikos generalinė prokuratura. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuoti pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Pagrindiniai ieškovų kasacinio skundo argumentai:

1. Lietuvos apeliacinis teismas, remdamasis vien formaliu Lietuvos Respublikos turto arešto aktų registro įstatymo aiškinimu, nepaisė kitų teisės aktų normų, o būtent – Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.156 straipsnio, 6.217 straipsnio, taip pat Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo 12 straipsnio nuostatų. Kadangi nėra suformuotos vieningos kasacinio teismo praktikos ginčijamu klausimu, žemesnių instancijų teismai priėmė vienas kitam prieštarūtingus procesinius sprendimus ir juose rėmėsi nevienoda teismų praktika;
2. Ginčo nekilnojamojo turto registro išrašė buvo įregistruotas juridinis faktas (žyma) apie pirkėjų įsiskolinimą už daiktą. Vadinas, procesinės prievartos priemonės taikymas visa apimtimi iš esmės viršijo turto arešto ribas, kadangi apribojo galimybę disponuoti didesne dalimi turto, negu atsakovai buvo faktiškai įgiję. Priešingai vertinant susiklosčiusią situaciją, Nekilnojamojo turto registre išviešintos žymos apie įsiskolinimą už daiktą netektų savo prasmės ir būtų eliminuota bet kokia sąžiningų trečiųjų asmenų, t. y. pardavėjų, apsauga;
3. Nors apeliacinės instancijos teismas skundžiamoje nutartyje akcentavo patvirtintos taikos sutarties prieštaravimą imperatyvioms teisės aktų normoms, taip pat ir viešajai tvarkai, tačiau procesiniame sprendime nepasisakė, ar dabartinė situacija, kai kasatoriai nėra gavę nei daikto kainos, nei gali atgauti patį daiktą, neiškreipia civilinės apyvartos, bendrųjų teisingumo, protingumo ir sąžiningumo standartų;
4. Apeliacinės instancijos teismas citavo Lietuvos apeliacinio teismo 2023 m. gegužės 9 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. e2-481-450/2023 suformuotus išaiškinimus, neatitinkančius nagrinėjamu atveju susiklosčiusios situacijos. Suformuoti išaiškinimai buvo orientuoti į kreditorių apsaugą nuo artimųjų giminaičių „dirbtinių“ ir fiktyvių susitarimų, siekiant išvengti turimų prievolių įvykdymo. Tuo tarpu skundžiamą nutartimi teismas dėl kasatorių, kaip kreditorių, apsaugos, nepasisakė, viršenybę suteikiant išimtinai trečiojo asmens priimtiems sprendimams baudžiamajame procese.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl nurodytų teisės normų pažeidimo ir nukrypimo nuo kasacinio teismo

praktikos. Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai). Atsisakius priimti kasacinį skundą, grąžinamas už kasacinį skundą sumokėtas žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti Advokatų profesinei bendrijai „Spectrum legis“ (kodas 302598834) 1816 Eur (vieną tūkstantį aštuonis šimtus šešiolika eurų) žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m. rugpjūčio 28 d. SEB bankas, AB mokėjimo nurodymu Nr. 4597 už ieškovus R. B. ir A. G.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Sigita Rudėnaitė

Egidija Tamošiūnienė

Gediminas Sagatys